

DiSK'İN SESİ

TÜRKİYE DEVRİMCİ İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU YAYIN ORGANI

ÖZEL SAYI • HAZİRAN 2020

15-16 HAZİRAN'IN 50. YILINDA

YENİ BİR
TOPLUMSAL DÜZEN
İÇİN

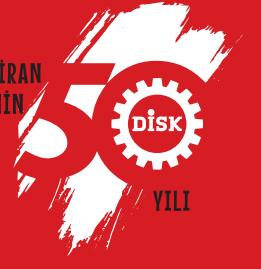
SENDİKALI OL

DiSK'Li OL

15-16 HAZİRAN
DİRENİŞİNİN



15-16 HAZİRAN
DİRENİŞİNİN



DiSK'in ve Türkiye işçi sınıfının en büyük direnişlerinden **15-16 Haziran'ın 50'nci yılındayız**. Tüm emekçilere kutlu olsun.

Bugün DiSK'in varoluşunun da 50'nci yılıdır. 15-16 Haziran, DiSK'in varlığını ve kalıcılığını işçi sınıfının bizzat kabul ettirdiği büyük direniştir.

15-16 Haziran yalnızca anılması gereken bir "tarih" değil, işçi sınıfının elini kolunu bağlama girişimine karşı bir itiraz, sendikal hak ve özgürlükleri savunma direnişidir.

15-16 Haziran işçilerin DiSK'e sahip çıkma direnişidir.

15-16 Haziran sahte, sarı ve güdümlü sendikacılığa karşı işçilerin gerçek sendikacılığı, sınıf ve kitle sendikacılığını savunma eylemidir.

Patronlar ve hükümet DiSK'i engellemek, durdurmak ve yok etmek

için ilk günden itibaren harekete geçtiler. DiSK'e ömür biçtiler. DiSK'in yok olup gideceğini iddia ettiler.

Hukuksuzluğa, adaletsizliğe, eşitsizliğe, baskı ve teslim alma politikalarının karşısında sınıf ve kitle sendikacılığı anlayışıyla kök salmaya başlayan DiSK'in susturulup işlevsiz hale getirilmesi, kitlelerle bağlarının kopartılması çabalarına bir yanıt 15-16 Haziran. **Örgütlü-örgütsüz işçi sınıfının ayağa kalkıp "Artık yeter!" dediği bir direniş günüdür.**

Burjuvaziye, tüm sömürüye nasırlı ellerin yumruğunu vurduğu gündür 15-16 Haziran. **İşçilerin DiSK'e güvendiği ve sahip çıktığı gündür.** Sarı ve güdümlü sendikalara karşı DiSK'i seçtiği ve onu bağrına bastığı gündür. Uğursuz kehanetler tutmadı, engeller işe yaramadı. İşverenler DiSK'e engel çıkarınca işçiler fabrikalarda direnerek DiSK'e sahip çıktılar.

DiSK'in tarihi aslında Türkiye işçi sınıfının da tarihidir. 1960'ların sonunda işçi direnişleri artmaya, işçiler kurulduğu günden itibaren DiSK'e akmaya başladılar. 1961 Anayasası ve sendikal yasalarla sağlanan haklar siyasi iktidar tarafından sindirilememişti. Demirel hükümetinin temel hedefi 1967'de DiSK'in kuruluşuyla birlikte yok olamaya başlayan sendikal vesayeti devam ettirmek ve sınıf eksenli bir sendikacılığın gelişimini engellemektir.

15-16 Haziran, o gün iktidarda olan Adalet Partisi'nin DiSK'i ortadan kaldırma girişimine karşı DiSK'in ve DiSK üyelerinin unutulmaz cevabıdır.

DiSK'i fabrikalarda engelleyemeyenler, DiSK'i baskıyla yok edemeyenler DiSK'i hileyle yok etmek için harekete geçmişti. Hükümet Sendikalar Kanunu'nda değişiklik yaparak DiSK'i fiilen orta-

dan kaldırmak istiyordu. Getirilmek istenen yasada bir sendikanın ve konfederasyonun Türkiye çapında faaliyet gösterebilmesi için işçilerin üçte birini üye yapması gerekecekti. Yüzde 33'lük bir barajla DİSK'in önüne set çekmek istiyordu hükümet.

Dönemin Çalışma Bakanı övünerek "Türk-İş'ten başka konfederasyon kalmayacak" diyordu.

DİSK bu yasa değişikliğine sert tepki gösterdi. Yasa değişikliğini önlemek için girişimlerde bulundu. Çeşitli görüşmeler yaptı. Yasanın sendika özgürlüğünü yok ettiğini anlattı. Ancak Hükümet gözünü karartmıştı. DİSK'i ne pahasına olursa olsun yok edecekti.

15-16 Haziran kendiliğinden, tesadüfi bir direniş değildi. Tehlikeyi gören DİSK yönetimi direniş kararı aldı.

15-16 Haziran DİSK'in karar verdiği ve örgütlediği bir eylemdir.

DİSK tasarıya karşı girişimlerinden sonuç alamayınca, bütün işyeri temsilcileri ve yöneticilerini 14 Haziran 1970'te toplayarak eylem kararı aldı. 15-16 Haziran Direnişi, 14 Haziran 1970'de DİSK'te yapılan ve işyeri temsilcilerin ve öncü sendikacıların katıldığı bir toplantıda kararlaştırıldı. Toplantıda Kemal Türkler'in yaptığı konuşma işaret fişegi oldu.

Şöyle diyordu DİSK'in kurucu Genel Başkanı Kemal Türkler: "Meclisteki kanuna karşı kısa zamanda DİSK'e bağlı bütün sendikaların hemen kendi işkollarında greve geçmesi gerekir arkadaşlar. Biz işçiyiz, dünyada her şeyi yapan işçiler amma işçiler durduğu zaman, dünyada her şeyi yapan işçiler durdukça dünya durur arkadaşlar, uçak durur, gemi durur, fabrikalar durur,

bütün vasıtalar durur. Çünkü biz işçiler buna hâkim olduğumuz müdetçe her şey de o zaman kendiliğinden halledilmiş olur."

Nitekim Kemal Türkler'in dediği gibi oldu. 15-16 Haziran 1970'de on binlerce işçi DİSK'e ve sendikalarına sahip çıkmak için iki gün boyunca Kocaeli-İstanbul hattında iş bırakıp direnişe geçti. O gün bir başka doğmuştu fabrikaların üzerine güneş. Emekçilerin isyanı çınlatıyordu dört bir yanı. Dalga dalga yayılıyordu yüzbinlerin sesi. Kararlıydılar DİSK'e sahip çıkmaya.

Öylesine birleşmişlerdi ki, bükülmezdi bu çelik bilek. Bir genel direniş başlıyordu, yürektekiler, İzmit Gebze'den Kadıköy'e, Levent'ten Mecidiyeköy ve Taksim'e, Bakırköy'den Topkapı ve Edirnekapı'ya kadar İstanbul'un dört bir yanında taleplerini "Anayasa çiğnenemez" ve "DİSK kapatılmaz" sloganları ile dile getirdiler.

İşçiler fabrikaları boşaltarak Gebze-Harem karayolunu kapattılar, Topkapı'dan akan işçi seli Eminönü'nden Taksim'e ulaşmak istedi. Galata köprüsünü kapatılarak işçilere engel olmak istediler

Ne polis copları, ne panzerler, ne de barikatlar. Hiç bir şey, durduramazdı artık onları. Kararlıydılar, bir kere acımişti çünkü sol yanları.

Direnişe şehit verdiler üç yürekli insanı. **Yaşar Yıldırım, Mustafa Bayram ve Mehmet Gıdak adlı işçiler öldürüldü.** Hükümet 16 Haziran 1970'de sıkıyönetim ilan etti, Kemal Türkler başta olmak üzere çok sayıda sendikacı ve işçi tutuklandı. Binlerce işçi işten çıkartıldı.

Gözünü karartan hükümet ne pahasına olursa olsun yasayı çıkart-

makta kararlıydı. Nitekim yasayı çıkardılar. Ancak uygulayamadılar. **Direnişin yarattığı etki dengeleri değiştirdi.** Başlangıçta yasaya destek veren siyasi partiler direnişten sonra tavrını değiştirdi ve yasaya karşı çıkmaya başladı. Demirel hükümeti yalnız kaldı. Sendikacıların 1961'de kurduğu Türkiye İşçi Partisi yasanın iptali için Anayasa Mahkemesine başvurdu. **Yasa 1,5 yıl sonra 1972'de iptal edildi.** Anayasa Mahkemesi yasayı sendika özgürlüğüne aykırı buldu. **DİSK'in görüşleri haklı çıktı.**

DİSK kazandı, işçiler kazandı. DİSK yoluna devam etti. 1961 Saraçhane mitingi ile başlayan işçi hareketinin yükselişi on yıl içinde 15-16 Haziran ile tepe noktasına varmıştı.

15-16 Haziran ekonomik temelli bir direniş değildi. 15-16 Haziran işçilerin sendikalarına ve DİSK'e sahip çıkma bilincini göstermesi açısından emek tarihinde özgün bir yere sahiptir. 15-16 Haziran 1970'te üç yıllık bir konfederasyon olan DİSK merkezi örgütsel bir kararla, güçlü bir liderlikle, sınıf disipliniyle ve örgütsel bütünlük içinde hareket ederek varlığına yönelen saldırıya karşı durmuştu.

İşin sırrı burada yatıyor: **Örgütlü birleşik güç yenilmez.**

Diren emekçi kardeşim diren

15-16 Haziranları unutma, yolundan şaşma!

Hala görüyoruz ki, üretici güçlerin direnişi 15-16 Haziran, bugün de yolumuza ışık tutuyor.

Yaşasın 15-16 Haziran itirazımız,

Yaşasın 15-16 Haziran direnişimiz,

Yaşasın DİSK!